

Jaargang 10 nummer 3 - maart 2018

Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn

Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl

Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór 24 maart opsturen

Natuurmoment

Mopperende mollen

Wat een ganzen zitten daar in de verte, dacht ik. Alleen wel vreemd dat er geen nek gestrekt is. Er is er toch altijd één die alerter is, zeker als er mensen in aantocht zijn. Dichterbij gekomen, geeft de verrekijker aan dat het om molshopen gaat: heel veel molshopen, heel dicht bij elkaar. Opgejaagd door het wassende water moeten ze oprukken om het vege lijf te redden en vooral: moeten ze elkaar dulden.

Van mollen staat beschreven dat het solitair levende dieren zijn. Alleen in de paartijd zijn er speeddates in de spelonken. Maar daarna hebben ze liever geen tegenliggers in hun ondergrondse gangen. Wat een gemopper zal het daar onder de grond geweest zijn. (Yvonne Zwikker, foto en tekst)

Uit de afdeling

Nieuwe leden/vrienden van IVN of KNNV-Apeldoorn

Nieuwe leden/vrienden IVN: Gert Reijnen (L), Willem Kramer (L), Martin Hilboezen (V)

Nieuwe leden KNNV: Anneke Heilmann

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten.

Van de IVN Voorzitter

Apeldoorn is actief bezig om voor te sorteren op een nieuwe gemeenteraad. Met politiek houden we ons niet bezig, wel met het meedenken hoe het groenbeleid er uit kan zien. Zo zijn aan alle fractievoorzitters door de samenwerkende natuurorganisaties ontwikkelde, suggesties voor een groen collegeakkoord gestuurd. Ook hebben we meegedaan aan een brainstormmiddag om te komen tot een nieuw groenplan voor de gemeente. Dat ziet er veelbelovend uit, met ommetjes in de wijk, aantrekkelijker openbaar groen en meer stadsnatuur. Opvallend was dat meerdere groepen aandacht voor NME (natuur en milieu educatie) wilden.

Naast de gemeente zit ook de afdeling vol met ideeën. In de vorige nieuwsbrief schreef ik al dat we willen nadenken over ledenwerving, het aantrekkelijk maken om lid te zijn en actief te blijven. Daarom nu de oproep wie wil er meedenken in een tijdelijk werkgroepje om dit vorm en inhoud te geven. Melden kan bij mij via de mail of telefonisch (06 5495 8333). Mijn natuur-geniet-momentje de afgelopen maand: op een prachtige zondagmiddag met ruim 30 IVN-ers wandelen in het Kroondomein, een cadeautje. Geniet van het restje winter en op naar het voorjaar. (Ronald Duin, voorzitter IVN Apeldoorn.)

Digitaal archief van IVN Apeldoorn

Het IVN archief is bedoeld voor actieve leden van IVN Apeldoorn om informatie te vinden voor de diverse activiteiten. Je vindt er foto's, informatie over excursies, cursussen, werkvormen, routes en allerlei achtergrondinformatie.

In het archief worden – zoveel mogelijk – de originele bestanden bewaard, zodat ze centraal kunnen worden bijgewerkt en ook voor andere activiteiten beschikbaar zijn. Je vindt het archief via het [menu 'Voor leden' op de website](#) zoals andere informatie die speciaal voor IVN leden is bestemd.

IVN leden die van het archief gebruik willen maken, kunnen via archief@ivn-apeldoorn.nl een eigen account aanvragen. Het algemene inlog account (archiefgebruiker) is per 5 maart vervallen.

Heb je foto's, kaarten of andere (achtergrond)informatie voor IVN activiteiten, dan kun je deze (na inlog) zelf uploaden in het archief of sturen naar archief@ivn-apeldoorn.nl.

Fotoarchief werkgroep natuurfotografie

Met ingang van 5 maart hebben actieve IVN Apeldoorn werkgroepleden ook toegang tot het fotoarchief van de werkgroep natuurfotografie. Je kunt het fotoarchief, dat de komende tijd verder wordt uitgebreid, bekijken. Alle foto's mogen door IVN Apeldoorn leden gebruikt worden voor IVN Apeldoorn doeleinden. Voor foto's die je voor activiteiten buiten IVN Apeldoorn wilt gebruiken moet altijd vooraf toestemming gevraagd worden aan de auteur van de betrokken foto.

25 jaar Vogelwerkgroep KNNV / Verkiezing Vogel van Apeldoorn

In 2018 bestaat de Vogelwerkgroep van de KNNV Apeldoorn 25 jaar.

Om dit te vieren organiseert de werkgroep een verkiezing van **De vogel van Apeldoorn**. Alle inwoners van Apeldoorn worden uitgenodigd om hieraan mee te doen. De eerste twee weken van april kan er op de [KNNV-website](#) gekozen worden. In de derde week van april wordt de uitslag bekend gemaakt. Nadere informatie hierover volgt in de volgende nieuwsbrief.

Op 6 maart is onze jubileum-werkgroepavond voor de eigen vogelwerkgroep-leden en degenen, die er op de eerste bijeenkomst bij waren.

Activiteitenagenda IVN/KNNV

De activiteiten van IVN en KNNV staan open voor alle leden. Deelname aan werkgroepbijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroepcoördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers. Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

- 3/4 IVN [Landschapsonderhoud](#)
- 6/3 IVN [Scharrelkids gaan heide schonen](#)
- 6/3 KNNV [Vogelwerkgroep Werkgroepavond - 25 jaar Vwg](#) (alleen voor Vwg-leden en genodigden)
- 10/3 KNNV [Vogelwerkgroep Excursie naar Landje van Geijssel/de Groene Jonker](#)
- 11/3 IVN [Excursie HAPS dorp](#)
- 13/3 IVN [Informatie bijeenkomst voor nieuwe schoolgidsen](#)
- 13/3 KNNV [Plantenwerkgroep Werkgroepavond Onderzoek Drentse Aa](#)
- 14/3 [Start cursus roofvogels](#)
- 17/3 IVN [Natuurbeheer \(schoonmaken grafheuvel??\)](#)
- 19/3 IVN [Lezing over bevers \(Geef je nu al op\)](#)
- 19/3 KNNV [Werkgroep Sprengen & Beken Wandelexcursie Ugchelse Beek](#)
- 20/3 KNNV [Insectenwerkgroep Werkgroepavond](#)
- 24/3 KNNV [Vogelwerkgroep wandeling De Poll](#)
- 26/3 KNNV [Paddenstoelenwerkgroep Excursie Zuidbroek](#)
- 27/3 KNNV [Paddenstoelenwerkgroep Studieavond](#)
- 2/4 en 22/4 wordt in Gigant, i.s.m. de Vogelwerkgroep van de KNNV, de film Arjan's Big Year vertoond (zie verderop)
- 4/4 IVN [Start Groencursus voorjaar 2018](#)
- 7/4 IVN [Opsteker werkvormen](#) (zie artikel verderop)
- 8/4 IVN [Excursie Motketel](#)
- 10/4 IVN [Start Sprengencursus](#) (je kunt nog inschrijven)

>> [Kijk hier voor het cursusoverzicht](#)

>> [Kijk hier voor de speciale IVN jubileumactiviteiten](#)

19/3: Lezing Bevers in Nederland door Willy de Koning

Tijdens de lezing op maandag 19 maart om 19.30 uur in Dok Zuid gaat Willy de Koning in op de leefwijze van de bever, z'n uiterlijke kenmerken, de vele soorten sporen die het dier achterlaat, de leefomgeving, z'n aanpassingsvermogen en de invloed van de bever op z'n omgeving. Verder komen de oorzaken van het verdwijnen en de herintroducties van de bever aan de orde. Ook neemt Willy de tijd voor het beantwoorden van vragen en gaat ze in op de huidige discussies over bevers die overlast veroorzaken.

Uit de enorme hoeveelheid beeldmateriaal en opgedane kennis heeft Willy de Koning een documentaire samengesteld met een compleet en actueel verhaal over het leven van de bever. Deze documentaire Bevers in Nederland zal in het tweede deel van de lezing worden vertoond. Omdat zij haar kennis met anderen wil delen en het maar weinigen lukt deze veelzijdige dieren zo te kunnen volgen zoals zij, heeft ze via de KNNV uitgeverij Avonden langs de waterkant, een dagboek van een beverliefhebber uitgebracht. Dit boek en haar nieuwste bever-dvd zijn deze avond verkrijgbaar.

Aanmelden via lezingen@ivn-apeldoorn.nl of telefoon 055 – 5427357.

22/3: Lezing over Het Vossenbroek door Bauke Terpstra

Het Vossenbroek is een moerassig, nat en laaggelegen stuk grond te oosten van Epe. Het Vossenbroek wordt door de A50 in twee delen gesneden. Het kent een lange ontstaansgeschiedenis. Geologie, archeologie en bewoning door boeren, hebben dit intieme stukje landschap een gezicht gegeven. De bodem heeft z'n geheimen prijs gegeven. Vooral fauna en flora hebben hun bijdrage geleverd. Tijdens de lezing dwaalt Bauke Terpstra virtueel door dit unieke natuurlandschap.

Aanvang: 20.00 uur, Kulturhus Epe, Stationsstraat 25, 8161 CP Epe. Toegangsprijs €3. KNNV en IVN leden gratis. Informatie: Yvonne Zeegers: secretaris@epe-heerde.knnv.nl

Wie doet er mee??

URGENT!! Gidsen voor HAPS excursie op 11/3 gezocht

Er is nog zeker voor twee gidsen plaats bij de excursie naar Haps. Deze excursie wordt elk jaar door veel mensen bezocht en is een visitekaartje van IVN Apeldoorn. Het is een interessante excursie voor een enthousiast publiek. Wie wil en kan meewerken op zondag 11 maart om 14.00 uur? Graag zo spoedig mogelijk reactie naar excursies@ivn-apeldoorn.nl

13/3: Informatie bijeenkomst voor nieuwe IVN schoolgidsen

Vind je het belangrijk dat kinderen in aanraking komen met natuur?

Heb je affiniteit met kinderen?

IVN Apeldoorn zoekt nieuwe Schoolgidsen voor natuureducatie op basisscholen voor jeugd van 4 t/m 12 jaar.

Interesse? Kom dan naar de Informatiebijeenkomst in het IVN lokaal, Heuvellaan 1, Apeldoorn, op dinsdag 13 maart, aanvang 19.30 uur.

Of geef de tip door aan vrienden of familie en bureu.

>> [Lees meer](#)

7/4: Opsteker werkvormen door Ton Lommers

Ton Lommers is al vele jaren een voorstander van "activerende natuurverkenning", waarbij een gids mensen uitdaagt om zelf aan de slag te gaan en van alles te ontdekken. Hij heeft daar 8 boekjes over geschreven met ideeën.

Op zaterdag 7 april van 10 tot 16 uur in het Woldhuis geeft Ton een training aan actieve natuurgidsen van IVN Apeldoorn. Dat gebeurt via een buitenexcursie (met verschillende manieren van aanpak) en binnen napraten en analyseren: aandachtspunten voor activerende natuurverkenning. Daarna gaan we buiten activerende opdrachtjes voorbereiden waarna deze opdrachtjes met de hele groep worden uitgevoerd.

Opgave via het [aanmeldingsformulier](#).

Nacht van de Nacht: 27 oktober

De Nacht van de Nacht is een jaarlijks evenement georganiseerd door de Natuur- en Milieufederaties. Tijdens de Nacht van de Nacht worden er door het hele land honderden evenementen georganiseerd in het donker en doven honderden bedrijven en gemeenten lichten van gebouwen en reclameverlichting. Dit jaar wil IVN Apeldoorn ook meedoen, bijvoorbeeld via een (nacht)excursie of speciaal project. Wie meldt zich aan voor dit project?? Opgave via ivnextra@ivn-apeldoorn.nl

Ander nieuws en activiteiten

Beleef de lente / Vogelwebcams

Beleef de Lente is de gratis website van Vogelbescherming Nederland waar iedereen ongeveer tussen 1 maart en 1 juli met webcams live kan kijken naar vogels in hun nest. Miljoenen bezoekers over de hele wereld hebben zo de afgelopen jaren de spectaculaire en verborgen gebeurtenissen van de broedvogels gevolgd.

>> [Bekijk de diverse webcams](#)

Ruimte voor Erfgoed

In de gratis Nieuwsbrief Ruimte voor Erfgoed, die 1x per maand uitkomt, staan allerlei wetenswaardigheden over het cultureel erfgoed van Apeldoorn. Bijvoorbeeld over de slakkenhoop in het Orderbos.

Een slakkenhoop is feitelijk gewoon een afvalberg. Slakken zijn de resten van gesmolten gesteente die overblijven na ijzerwinning. Op de Veluwe zijn tientallen slakkenhopen aangetroffen. Uit de aantallen en groottes kan worden afgeleid dat hier tussen ongeveer 700 en 1000 na Christus sprake is geweest van een omvangrijke ijzerwinning.

Van de ijzerovens, waarin de ijzerhoudende stenen verhit totdat het ijzer gescheiden kon worden van de slak, is weinig meer teruggevonden. De ovens moesten namelijk grotendeels gesloopt worden om het ijzer eruit te kunnen halen. Vondsten van het ruwijzer zelf zijn nog zeldzamer. Daar was het immers allemaal om begonnen. >> [Lees meer over de slakkenhoop](#) en/of >> [Lees meer en meld je aan voor de nieuwsbrief](#)

Groene glimlach: Gesneuvelde Canadees

Het was een echte storm op 18 januari van dit jaar, dat kon je horen, voelen en zien. Na de kleurcodes buitelden de schademeldingen door de radio en over de buis. Je zag dansende daken en naar links zwenkende vrachtauto's waar geen Tomtom meer vat op had. (Yvonne Zwikker)

>> [Lees verder en meer Groene Glimlachen](#)

Boekenweek in het thema van natuur

De Boekenweek is dit jaar van 10 tot 19 maart. Het motto van de Boekenweek is 'en toch is alles wat we doen natuur', een dichtregel van Leo Vroman in de gedichtencyclus *Wieltjes en wieltjes*. Op de site van de Boekenweek – www.boekenweek.nl – staat het zo: "Natuur is alomvattend, meer dan alleen flora en fauna. De overweldigende natuur waartegen de mens zich nauwelijks kan verweren, is een romantisch idee."

Jan Terlouw schreef het Boekenweek-essay De natuur daar horen wij bij dat je cadeau krijgt in de boekwinkels bij aankoop van een boek tijdens de Boekenweek. Je kunt overigens ook kiezen voor het boek Gezien de feiten van Griet Op de Beeck. Beide schrijvers gaan tijdens de Boekenweek op tournee door het land.

Fotowedstrijd: Wild op de Veluwe

Apeldoorn Fotostad en Apeldoorn Marketing grepen de film Wild aan om erachter te komen welk beeld inwoners en bezoekers hebben van 'wild' op de Veluwe. Dit doen de organisaties door een speciale fotowedstrijd te houden met het thema Wild Nieuwsgierig. Iedereen kan tot uiterlijk 31 maart 2018 zijn of haar mooiste foto inzenden via de website apeldoornfotostad.nl/wild. Op 12 april wordt de winnaar bekendgemaakt. De tweejaarlijkse fotomanifestatie Apeldoorn Fotostad en Apeldoorn Marketing, de citymarketingorganisatie van Apeldoorn zijn initiatiefnemers van deze wedstrijd.

Wat heeft de Veluwe mensen te bieden, wat het maakt zo bijzonder en verrassend? Jeffrey De Grijs, voorzitter van Apeldoorn Fotostad: "We nodigen mensen uit om het vooral zelf te gaan ontdekken. Wat valt je op, wat maakt het fragiel of groots? Waardoor word je nieuwsgierig om het in beeld te brengen?"

Passend wandelfeestje voor IVN leden

Veertig IVN-leden beseften zondag 17-2 dat het Kroondomein binnen het werkgebied van de afdeling een geweldige rijkdom is. In een zonovergoten en windstil bos met hier en daar nog besneeuwde paden zagen de deelnemers voederhutten, kroezenbomen, smeltwaterdalen en andere markante elementen die vertellen over de geschiedenis van het landschap.

Drie enthousiaste natuurgidsen gaven ieder hun groep de tijd om bij te praten, samen te kijken en om (nieuwe) wetenswaardigheden over de natuur uit te wisselen. De warme chocolademelk in de kathedraal van Marinus Boezem viel in de smaak. Een waardevolle winterwandeling voor het 70-jarig bestaan van de afdeling. Kon je niet mee? Kijk op www.ivn-apeldoorn.nl onder wandelroutes: Het Wieselsche Bosch.

Filmtips Gigant (www.gigant.nl)

In de film De Wilde Stad - van de makers van De Nieuwe Wildernis en Holland – Natuur in de Delta - staat de stadsnatuur centraal. Bergketens van glas en beton, industriële savannes, kilometers rioolbuizen. Voor een groot aantal wilde dieren, bomen en planten zijn onze straten, tunnels, waterwegen en gebouwen van baksteen net zo geschikt en aantrekkelijke als een oerbos of nieuwe wildernis. De stad verdringt of vervangt niet de natuur, het is natuur.

IVN is landelijk educatiepartner van De Wilde Stad. Er is een lesprogramma voor de groepen 4, 5 en 6 van het basisonderwijs, te bekijken op www.dewildestad.nl/stadindeklas. In de IVN-webwinkel ligt een prachtige zoekkaart over het leven in de stad die je prima kunt gebruiken bij allerlei activiteiten. Dat geldt natuurlijk ook voor het boek De Wilde Stad, met 67 wilde ideeën om de wereld om je heen te ontdekken, en voor het Stadsjungleboek.

De jonge vogelaar Arjan Dwarshuis bewandelde in 2016 de hoogste bergketens, de heetste woestijnen en de meest afgelegen tropische regenwouden. De film Arjan's Big Day biedt prachtige beelden van kleurrijke vogels en indrukwekkende landschappen, maar ook aandacht voor het verwoestende effect dat de mens heeft op de natuur. Diverse lokale natuurbeschermers komen aan het woord met soms hoopgevende succesverhalen die het tij kunnen keren.

De film Wild van natuurfilmer Luc Enting, waarin de Veluwe een schitterende hoofdrol vertolkt is in maart nog wekelijks te zien in Gigant.

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

Contactpersonen: [IVN contacten](#) [KNNV contacten](#)
Afdelingsbladen: [IVN Apeldoorn: Groenvoer](#) [KNNV-Apeldoorn: De vier Jaargetijden](#)
(KNNV Epe/Heerde): [Natuurklanken](#)

IVN webwinkel: Met de kortingscode IVN-LID-1202 krijg je 10% korting in de [IVN webwinkel](#)
Natuurboeken: In [De vier jaargetijden](#) vind je zowel nieuwe als 'oude boeken service'.
Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)
De nieuwsbrief niet meer ontvangen?
Mail naar: IVN Apeldoorn: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl of
KNNV Apeldoorn: ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl

